

Škof Slomšek.

Slomšek, apostol katoliškega tiska.

Slomšek je bil čuječ in čuteč opazovalec vseh razmer in potreb svojega ljudstva, ki mu je skušal pomagati predvsem z dobrim tiskom. Kolikor bolj raste danes pomen dobre knjige, toliko bolj raste tudi Slomškov apostolski pomen in je prizadevanje za njegovo beatifikacijo častna in katoliška zadeva vseh Slovencev.

Slomšek je bil apostol dobrega tiska že od svoje mladosti. Po svojem rojaku župniku Mihaelu Gajšku je dobil ljubezen do knjige, po svojem vzgojitelju Jakobu Prašnikarju vnemo za versko knjigo, po svojem učitelju Antonu Zupančiču pobudo za slovensko knjigo in po svojem sošolcu na ljubljanskem liceju Francetu Prešernu posebno veselje za slovensko pesem.

Od tega, kar je sam prejel, je nesebično rad dajal drugim. V bogoslovnici v Celovcu je tovariše bogoslovce štiri leta v prostih urah poučeval v slovenskem jeziku: »da ne bodo podobni vojaku, ki se hoče brez orožja bojevati...« O tem pouku je želel v katoliški zavesti ob sklepu prvega »napeljavnega govora«: »O naj bode tebi, Oče nebeški, Oče tudi nas Slovencev, naj bode tebi k dolžni slavi, mojemu slovenskemu rodu k vednemu pridu...« 1821—1824.

Slomškova čaha in vrč za vodo.

Med svoje novomašne življenske sklepe v letu 1824 je Slomšek zapisal tudi bogoljuben in obenem rodoljuben sklep: »brati in spisovati knjige v čast božjo in v prid ljudstva«. Kako dejanski je bil ta sklep, je pokazal novomašnik še pred nastopom svoje prve službe, ko je pohitel v Ljubljano v zadevah slovenskega slovstva.

Hiša v školjskem vinogradu v Kamnici pri Mariboru, kjer je Slomšek zadnjikrat bil vesel s svojimi prijatelji nekoliko dni pred smrtjo.

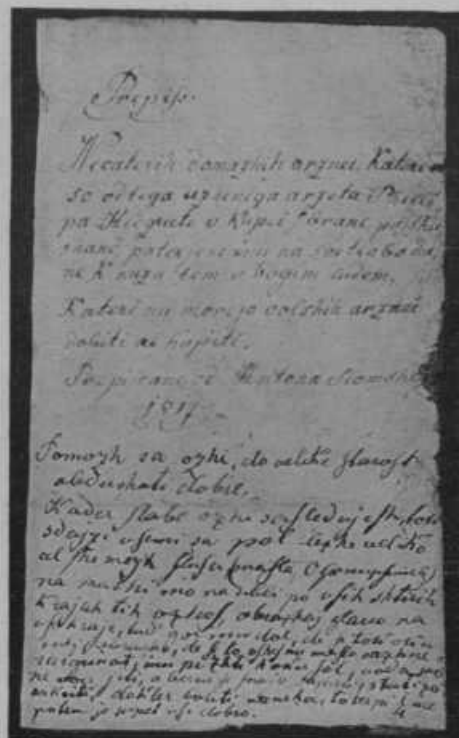

Cerkev sv. Rozalije v Kostrivnici blizu Šmarja, ki jo je Slomšek zadnjo posvetil. Od tu je že bolan odšel v Maribor.

malo je delavcev, ki bi na tem polju delali...« Kmalu je bilo bolje. Bog je poslal gorečemu delavcu vnetih sodelavcev na polju katoliškega tiska. Knjige za mladino in ljudstvo so se množile. Krona med njimi je bila »Blaže in Nežica«.

Slomšek je rastel pred slovenskim ljudstvom po svojem književnem delu in slovesu. Ustanoviti je hotel 1845 družbo za izdajanje dobrih knjig. Ker mu politične oblasti, ki so v njem gledale »panslavista«, niso dovolile, da bi ljudstvu s posebno tiskovno družbo dajal »hleba«, je Slomšek sklenil, mu v nadomestilo dati vsaj »Drobtinice«. Prvikrat so izšle leta 1846. Toda čez sedem let vse prav pride. Slomškova misel za izdajanje dobrih knjig se je čez sedem let po njegovem prizadevanju uresničila v novoustanovljeni »Družbi sv. Mohorja«, 1853.

S ponosom in z vso pravico smemo reči: Slomšek je apostol in ustanovitelj katoliškega tiska med Slovenci.

Slomškov najstarejši rokopis iz l. 1817.

Na Bizeljskem so kaplana Antona Slomškega že poznali kot ljubitelja slovenske knjige. Ob njem se je že tedaj zbiral ožji krog mladih duhovnikov in bogoslovcev (Strašek, Krumpak itd.), ki jih je mikala in likala Slomškova lepa slovenska beseda.

Kot spiritual v bogoslovnici v Celovcu je Slomšek 1830, takoj ob začetku svoje nove službe, uvedel slovenske sestanke. Med bogoslovci je vzgojil celo vrsto pisateljev ter v zvezi z njimi pričel izdajati knjižice za mladino. Tako so postali Slomškovi učenci pionirji slovenskega katoliškega tiska in Slomšek sam je postal ustanovitelj slovenskega mladinskega slovstva.

Nič manj ko mladina je bilo Slomšku pri srcu slovensko ljudstvo. »Veliko je polje... malo imamo dobrih knjig...«

Pero, s katerim je Slomšek podpisal listino o posvetitvi cerkve sv. Križa pri Belih vodah in njegov rožni venec, na katerega je vsak dan molil.

A. V. M.